

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

Hotărârea nr. 323
din 27.04.2016

Dosar nr: 641/2015

Petiția nr: 7023/02.11.2015

Petenți:

Reclamat: Club Sportiv Municipal Târgoviște, Federația Română de Baschet

Obiect: Slogan discriminatoriu "Afară, afară cu ungurii din țară". Intrarea în sală doar pe bază de buletin

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul sau reședința petentului

1.

Numele, domiciliul sau reședința reclamatei

3. Club Sportiv Municipal Târgoviște, cu sediul în Târgoviște, str. Revoluției 8B, jud. Dâmbovița

4. Federația Română de Baschet, cu sediul în București, Bd. Basarabia nr.39, sector 2

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

5. La partida din data de 17 octombrie 2015, disputată între CSM Târgoviște și SEPSI-SIC Sf Gheorghe, desfășurată la Sala Polivalentă din Târgoviște, suporterii echipei gazdă au scandat "Afară, afară cu ungurii din țară". De asemenea, la partida din 02 decembrie 2015, intrarea este permisă doar pe bază de buletin.

III. Procedura de citare

6. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare. Părțile au fost invitate la sediul C.N.C.D. pentru audieri în data de **07.12.2016**. Procedura de citare a fost legal îndeplinită. La audieri s-au prezentat reclamații.

IV. Susținerile părților

Susținerile petenților

7. Petenții susțin că la partida din data de 17 octombrie 2015, disputată între CSM Târgoviște și SEPSI-SIC Sf Gheorghe, desfășurată la Sala Polivalentă din Târgoviște, suporterii echipei gazdă au scandat "Afară, afară cu ungurii din țară".

De asemenea, la partida din 02 decembrie 2015, intrarea este permisă doar pe bază de buletin. Având în vedere cele de mai sus, petenții se simt discriminați și lezați în demnitate.

Sușinerile reclamatei

9. Reclamata susține următoarele: pentru partida din data de 17 octombrie 2015, conducerea Clubului Sf Gheorghe nu a făcut hârtiile necesare pentru introducerea suporterilor în sală. La data când s-a realizat procedura de pază, nu aveam nicio hârtie din partea clubului oaspete. Astfel, neștiind că Sf Gheorghe vine cu suporterii ori câți suporterii vin, s-a considerat că este un grad mediu de pericol. Doar cu o zi înainte de desfășurarea partidei am fost informați de prezența suporterilor, și astfel s-a discutat Jandarmeria și firma de pază să fie lăsați să intre suporterii însă în urma unui control mai amănunțit. Cum planul de acțiune fusese semnat, nu aveam un control riguros. Suporterii intrau pe o ușă și imediat în sală după intonarea imnului.

Un suporter de la echipa oaspete, chiar unul dintre cei care semnează petiția, băut fiind, a coborât în fugă în tribună și a intrat în terenul de joc, îndreptându-se către crainicul sălii, cu scopul de a-l brusca pe acesta. În acest moment, au coborât câțiva suporterii de la echipa CSM Târgoviște și câșiva de la echipa oaspete. Un posibil conflict a fost alănat de către reprezentanții Jandarmeriei și de către team – managerul echipei CSM Târgoviște, dl. MD, suporterii celor două echipe retragându-se la locurile din sală. Managerul echipei CSM susține că personalul nu a auzit scandările care fac obiectul plângerii, alte persoane i-au spus că au fost scandări și gesturi obscene de ambele echipe, însă acesta a fost ocupat cu aplanarea conflictului și nu a auzit.

Cu privire la cel de al doilea capăt de cerere, reclamata susține că, deși există obligativitate cu privire la confirmarea prezenței, în scris, a suporterilor cu minim 10 zile înainte de data jocului (pct. 12.52 lit. C, capitolul 12 din Regulamentul General de Organizare al Competițiilor de Baschet), acest aspect nu a fost adus la cunoștință și, în consecință, pe data de 27.11.2015 a informat Inspectoratul Județean de Jandarmi Dâmbovița (anexa1) și SC Municipal Security SRL (anexa 2) cu privire la lipsa suporterilor adversi și întocmirea unui plan de acțiune. Echipa adversă a transmis adresa pe data de 29.11.2015. Astfel, nu s-a permis accesul suporterilor oaspeți întrucât, ca și organizatori, nu am fost informați de prezența acestora în termen util, lucru adus la cunoștință echipei ACS SEPSI SIC Sf Gheorghe în data de 01.12.2015 (situația a fost și mai complicată de cele 2 zile nelucrătoare 30 noiembrie și 1 decembrie). De asemenea, în data de 02 decembrie, în cadrul ședinței cu reprezentanții Inspectoratului Județean de Jandarmi, sau discutat toate adresele întocmite, inclusiv adresa echipei oaspete, analizându-se condițiile de organizare și măsurile de ordine publică.

Având în vedere animozitățile dintre suporterii, precum și incidentele din trecut și dorind să se evite conflictele dintre aceștia, reclamata susține că nu a săvârșit nicio faptă de discriminare.

Punctul de vedere al FRB

10. Federația Română de Baschet susține că suporterii echipei oaspete au intrat în sală arătând semne obscene către suporterii echipei gazdă. FRB reiterează susținerile echipei CSM Târgoviște cu privire la suporterul care a intrat pe teren și la conflictul iscat.

În aceste condiții, comisarul FRB a solicitat arbitrilor principal să anunțe prin intermediul crainicului că în cazul în care vor continua scandalurile rasiste sau licențioase dala va fi evacuată.

Faptele descise de petenți nu pot fi scoase din contextul general al evenimentelor petrecute în acele minute și că un rol important în derularea de această manieră a acelor evenimente îl au suporterii ambelor echipe.

<http://www.totalbaschet.ro/articol/Un-nou-derby-o-nou%C4%83-alterca%C8%9Bie-la-CSM-T%C3%A2rgovi%C8%99te-vs-ACS-Sepsi-SIC~40367>

V. Motivele de fapt și de drept

11. În fapt, Colegiul director reține sloganul “Afară, afară cu ungurii din țară” și limitarea accesului în sală doar pe bază de buletin

În drept, Colegiul trebuie să analizeze acțiunile reclamațiilor din perspectiva asigurării echilibrului impus de respectarea principiului nediscriminării și respectarea demnității persoanei prevăzute de art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Potrivit art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza unui criteriu, care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege. O formă a discriminării este hărțuirea reglementată de art. 2 alin. 5 din O.G. 137/2000 ca fiind un comportament pe baza unui criteriu, care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.

Articolul 15 din același act normativ instituie următoarele: *„constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, **orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității sau crearea unei atmosfere intimidante, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acesteia/acestui la o rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau categorie defavorizată, ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia/acesteia**”.*

12. În contextul dreptului de a nu fi spus discriminării, corelativ unui tratament injust, **ostil, umilitor sau degradant,** trebuie reținut elementul de apreciere al criteriului de la care un comportament reprobabil ar putea fi calificat ca ostil, injust până la tratament degradant, astfel cum au statuat instanțele de contencios european, fosta Comisie pentru Drepturile Omului și Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Acest element de apreciere este unul variabil, în funcție de circumstanțele cauzei și de efectele aplicării lui.

Pentru a decide dacă un anumit tratament este sau nu degradant în sensul art. 3 al Convenției, Curtea examinează dacă scopul aplicării lui este acela de a umili sau înjosi victima și dacă, prin efectele produse, a fost adusă o atingere personalității acesteia, într-o manieră incompatibilă cu art. 3 (a se vedea, în acest sens, Raninen împotriva Finlandei, Decizia din 16 decembrie 1997, Reports 1997-VIII, pag. 2.821-22, paragraful 55). Cu toate acestea, absența unui asemenea scop nu ar putea exclude într-o manieră definitivă constatarea unei încălcări a art. 3 (a se vedea, în acest sens, Peers împotriva Greciei, Cererea nr. 28.524/95, paragraful 74, CEDO 2001-III).

Ori, în cazurile de încălcarea a demnității umane prin discriminare nu este relevantă existența unei intenții și nici a unei victime în concret.

13. Raportat la speță, Colegiul director reține că un grup de suporteri români au scandat mesajul “Afară, afară cu ungurii din țară”.

5.7. Având în vedere faptul că acțiunea a fost desfășurată în timpul unui eveniment sportiv ce a avut loc în sala Clubului Sportiv gazdă, în prezența suporterilor, jucătorilor și oficialilor, deci în public, Colegiul Director constată că sunt îndeplinite condițiile art. 15 al O.G. nr. 137/2000, republicată, care garantează dreptul la demnitate personală.

Sigur, Colegiul director reține, din susțineri și înregistrarea virală, faptul că și suporterii echipei invitate au scandat și au arătat gesturi obscene la adresa celorlalți suporteri. Chiar unii dintre petenți se fac vinovați de instigarea la astfel de gesturi și scandări.

Măsura constatării și sancționării unui astfel de comportament **este necesară într-o societate democratică** în care demnitatea umană este garantată. Demnitatea umană este un element important în respectul de sine al oricărui cetățean.

Măsura este proporțională cu scopul urmărit, astfel constatarea contravenției și aplicarea unei sancțiuni sunt proporționale cu necesitatea protecției demnității umane a persoanelor de etnie romă din România.

Un comportament lipsit de conotații rasiste sau îndemnuri la scandari rasiste este important într-un domeniu cum este cel al sportului pentru orice individ.

În speța de față Colegiul consideră că sunt incidente art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale; art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003; art. 2 alin. (1) și **art. 15** din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Sanctionează clubul gazdă cu avertisment și face apel la conducere să manifeste o exigență mai mare și să interzică afișarea în arena sportivă a simbolurilor, sloganurilor ori textelor cu conținut obscen sau care incită la denigrarea țării, la xenofobie, la ură națională, rasială, de clasă ori religioasă, la discriminări de orice fel și la violență, indiferent pe ce suport ar fi inscripționate ori să ia măsurile de sancționare a fiecărei persoane/grup de persoane care manifestă astfel de sloganuri și manifestări.

În ceea ce privește limitarea accesului în sala, pe bază de buletine, la cel de al doilea meci, Colegiul director nu reține o faptă de discriminare. În conformitate cu prevederile legale, Clubul invitat era obligat să anunțe în timp util numărul de suporteri, în acest fel echipa gazdă putea realiza planul de acțiune.

Având în vedere animozitățile dintre suporteri, precum și incidentele din trecut și dorind să se evite conflictele dintre aceștia, Colegiul director constată că nu s-a încălcat dreptul de a lua parte, în condiții de egalitate, la activități culturale și sportive.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20. alin.2, din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, **cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,**

COLEGIUL DIRECTOR

HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate, cu privire la scandări, intră nu sub incidența art. 2 alin. 1 și art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (cu **unanimitatea de voturi** ale membrilor prezenți la ședință);
2. Sancționarea clubului gazdă cu avertisment, potrivit art.5 alin 2 și art. 7 alin. 3 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
3. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:
ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru
GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru
JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru
MANOLE FLORIN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 24.05.2015
Redactat și motivat Asztalos Csaba Ferenc
Angelica Paraschiv Gergely

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Opinie separată exprimată de Haller István privind sancționarea faptei de discriminare:

Art. 26 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000** stabilește: „*Contravențiunile prevăzute la art. 2 alin. (5) și (7), art. 5-8, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, art. 13 alin. (1), art. 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*”

Se poate observa că **Ordonanța nr. 137/2000**, republicată, la art. 26 alin. 1, prevede clar sancționarea faptelor de discriminare cu amendă contravențională, fără să specifice posibilitatea aplicării sancțiunii de avertisment, ceea ce arată că legiuitorul a considerat că aceste fapte, prin gravitatea lor, trebuie sancționate ca atare. Prin **O.U.G. nr. 19/2013** amenziile contravenționale au devenit mai mari, în motivare arătându-se că a fost nevoie de modificarea de urgență a **O.G. nr. 137/2000** „*având în vedere:*

- *depășirea datei-limită pentru transpunerea corectă și completă în legislația națională din România a Directivei 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă*

- sau origine etnică, și a Directivei 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;
- scrisoarea Comisiei Europene de punere în întârziere a autorităților române [nr. C (2012) 3996 final], emisă la 22 iunie 2012 în Cauza 2012/2099, pentru neîndeplinirea obligației de stat membru al Uniunii Europene de transpunere corectă și completă a Directivei 2000/43/CE;
 - scrisoarea de răspuns nr. 3.092/LO din 22.08.2012, prin care România s-a angajat să soluționeze aspectele sesizate de Comisia Europeană «până la jumătatea anului 2013»;
 - faptul că prin promulgarea la data de 21 martie 2013 a Legii nr. 61/2013 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, proces legislativ inițiat în anul 2010, a fost asigurată transpunerea corectă a Directivei 2000/43/CE doar în ceea ce privește sarcina probei;
 - faptul că parcurgerea unui proces legislativ pentru transpunerea corectă a celorlalte aspecte semnalate de către Comisia Europeană ar însemna o perioadă mare de timp, ceea ce ar duce la depășirea termenului asumat de către autoritățile române în fața Comisiei Europene;
 - faptul că orice întârziere a autorităților române în transpunerea Directivei 2000/43/CE poate conduce la posibilitatea elaborării din partea Comisiei Europene a avizului motivat ce poate declanșa faza contencioasă prin sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de stat membru;
 - riscul angajării răspunderii României pentru încălcarea obligațiilor de a transpune Directiva 2000/43/CE și Directiva 2000/78/CE, ce poate avea ca rezultate plata unei sume forfetare, precum și a unor penalități cu titlu cominatoriu"

Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. **Directiva Consiliului 2000/43/CE**, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Neaplicarea unei amenzi contravenționale nu se poate considera a fi o sancțiune efectivă și descurajantă.

Raportul Comisiei Europene (Report from the Commission to the European Parliament and the Council) din 17.01.2014, la subcapitolul 3.5., Sancțiuni și remedii (pagina 7), referind tocmai la practica Consiliului Național pentru Combaterea discriminării, critică aplicarea sancțiunilor simbolice (și anume sancțiunea cu avertisment în cauza **ACCEPT împotriva George Becalli**): „*The two Directives do not harmonise sanctions and remedies in respect of discrimination, but require the Member States to lay down effective, proportionate and dissuasive sanctions and to ensure that judicial procedures for the enforcement of obligations under these Directives, possibly preceded by an administrative pre-litigation procedure, are available. The initial problems which many Member States encountered in relation to the correct transposition of the rules on sanctions have now been addressed and the sanctions provided for by law are generally appropriate. However, there are still potential grounds for concern as regards the availability of remedies in practice and whether sanctions that are imposed in concrete cases comply fully with the requirements of the Directives. The national courts appear to have a tendency to apply the lower scale of sanctions provided for by law and in terms of the level and amount of compensation awarded³⁸. In the ACCEPT case, the CJEU pointed out that Directive 2000/43/EC precludes national law under which sanctions are purely symbolic and that under certain conditions it would be in breach of the Directive if it is only possible to give a warning in a case of*

discrimination [Case C-81/12 Asociația Accept v Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, judgment of 25 March 2013. The CJEU left the assessment of whether this was the case to the national court]. In the light of these issues, the Commission will closely monitor the standards applied in the use of sanctions and remedies in the Member States.”

Prin aplicarea sancțiunii de avertisment de către CNCD România riscă sancțiuni aspre pentru neimplementarea directivelor Uniunii Europene în domeniul combaterii discriminării, pentru care membrii Colegiului director poartă atât responsabilități morale cât și pecuniare.

În conformitate cu prevederile **Convenției internaționale privind combaterea tuturor formelor de discriminare rasială**, adoptată de Adunarea generală a ONU la 21 decembrie 1965, „*expresia «discriminare rasială» are în vedere orice deosebire, excludere, restricție sau preferință întemeiată pe rasă, culoare, ascendență sau origine națională sau etnică*” (art. 1 alin. 1), prin urmare orice discriminare etnică practic intră în categoria de discriminare rasială.

Discriminarea rasială reprezintă o faptă extrem de gravă. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin soluțiile pronunțate (ex. **Moldovan și alții împotriva României nr. 2** din 12.07.2005) arată că acest tip de discriminare este atât de grav, încât reprezintă tratament degradant în sensul art. 3 al **Convenției europene a drepturilor omului**.

În consecință fapta trebuia sancționată cu amendă contravențională și nu cu avertisment.

Haller István